

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest
  - Tweede principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag afdeling Wetgeving Raad van State

Samenvatting

Met het voorontwerp van besluit wordt uitvoering gegeven aan een aantal belangrijke bepalingen van het decreet betreffende het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse gewest. Zo worden de aanwijzingsvoorwaarden en de aanwijzingsprocedures voor beheerders van lokale clusters en het vervoersnetwerk uitgewerkt, evenals de procedure voor het indienen van een ontwikkelingsplan. Daarnaast wordt het EU ETS-regime voor de vervoersinstallaties nader uitgewerkt.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Klimaat

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2023/469 werd op 24 november 2023 verkregen.

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd op 20 november 2023 verkregen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in de ministerraad van 22 december 2023 haar principiële goedkeuring aan het besluit dat uitvoering geeft aan het decreet over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest.

Zo worden de aanwijzingsvoorwaarden en de -procedures voor beheerders van lokale clusters en het vervoersnetwerk uitgewerkt, evenals de procedure voor het indienen van een ontwikkelingsplan. Daarnaast wordt het Europese Emissiehandelssysteem (Emissions Trading System, EU ETS)-regime voor de vervoersinstallaties verder uitgewerkt. Over dit uitvoeringsbesluit werd het advies ingewonnen van de VREG, de SERV en de Minaraad.

2 BESPREKING INGEWONNEN ADVIEZEN

A. ADVIES VAN DE VREG

Op 1 februari 2024 verleende de VREG haar advies nr. ADV-2024-01 met betrekking tot voorliggend voorontwerp van besluit. Het advies gaat als bijlage 2.

- **Woordkeuze aanwijzingsprocedure.** De VREG merkt op dat onder Titel 2, als titel van afdeling 2 (*aanwijzing van de beheerder van de lokale cluster*) het meer aangewezen is om de term *aanwijzingsprocedure* te gebruiken in plaats van *aanwijzing*. Deze afdeling behandelt namelijk de procedure tot aanwijzing van de beheerders en de voorwaarden daartoe. De VREG maakt dezelfde opmerking omtrent Titel 3, afdeling 3 betreffende de aanwijzingsprocedure van de beheerder van het vervoersnetwerk.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. De wijziging in de verwoording van de titel van afdeling 2, zowel in Titel 2 omtrent lokale clusters als in Titel 3 omtrent het vervoersnetwerk, wordt doorgevoerd.

- **Woordkeuze beëindigingsgronden.** De VREG merkt op dat in artikel 20 van het voorontwerp van besluit de termen *in ieder geval* gebruikt worden, waar de termen *van rechtswege* meer opportuun zijn. Uit de nota aan de Vlaamse Regering blijkt namelijk dat het gaat om de gevallen in welke de aanwijzing van de beheerder van een lokale cluster van rechtswege worden beëindigd. Echter merkt de VREG op dat de terminologie van het artikel impliceert dat de aanwijzing automatisch vervalt indien de beoogde vervlechting (één van de twee beëindigingsgronden) ontstaat, onafhankelijk van de formele vaststelling ervan. De VREG vraagt zich af of deze potentiële situatie opportuun is. De opmerking geldt mutatis mutandis voor de overeenkomstige bepaling betreffende het vervoersnetwerk.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. De termen *van rechtswege* worden opgenomen in artikel 20 van het voorontwerp van besluit, alsook in artikel 43. Bovendien zal er rekening gehouden worden met de suggestie van de VREG en worden beide artikelen in die zin aangepast.

- **Gronden voor herroeping aanwijzing.** De VREG wijst erop dat een mogelijke beëindigingsgrond voor de aanwijzing van de beheerder van de lokale cluster het verlies van de rechten over de infrastructuur is. Echter is deze grond geen aanwijzingsvoorwaarde voor de beheerder van lokale cluster, dat is opgenomen in het voorontwerp van het besluit. Deze opmerking geldt naar analogie voor de aanwijzing van de beheerder van het vervoersnetwerk.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. De grond voor mogelijke beëindiging van de aanwijzing omtrent het beschikken over de rechten van de infrastructuur wordt verwijderd uit het voorontwerp van besluit.

- **Woordkeuze herroeping / beëindiging aanwijzing.** De VREG wijst er verder op dat de begrippen herroeping en beëindiging door elkaar worden gebruikt in onderafdeling 2 van afdeling 2 van Titel

2 (artikelen 20 – 22). Dit is te vermijden aangezien een herroeping de indruk kan wekken dat het om een intrekking van de aanwijzing met terugwerkende kracht gaat. Om die reden suggereert de VREG om het begrip herroeping te vermijden. Deze opmerking geldt mutatis mutandis voor de analoge bepalingen met betrekking tot het vervoersnetwerk (onderafdeling 2, afdeling 2 van Titel 3).

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. Het begrip herroeping wordt zowel uit Titel 2 als Titel 3 van het voorontwerp van besluit verwijderd, aangezien in beide titels onderafdeling 2 als doel heeft om de beëindigingsgronden te regelen zonder terugwerkende kracht.

- **Derdentoeegang.** De VREG merkt op dat artikelen 49 en 50 van het voorontwerp van besluit handelen over de toegang van derden tot een gesloten industrieel net voor koolstofdioxide of een terminal voor vloeibaarmaking. Echter is er in artikel 50 enkel sprake over het gevolg dat de beheerder van een terminal voor vloeibaarmaking moet geven aan een ingediende aanvraag. Er is niets bepaald omtrent de beheerder van een gesloten industrieel net voor koolstofdioxide. De VREG adviseert dat het bepalen van de aanvraag van toegang van derden tot gesloten industriële netten nog niet aan de orde is. Het voorontwerp van besluit geeft immers nog geen onmiddellijke uitvoering aan die specifieke decretale bepalingen, aangezien het gaat om een gefaseerde inwerkingtreding van het decreet via dit voorontwerp van besluit.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. De procedure voor toegang van derden wat betreft de aansluiting tot een gesloten industrieel net voor koolstofdioxide en de gevolgen die de beheerder eraan moet geven, worden geregeld in een later ontwerpbesluit. De artikelen 49 en 50 worden in die zin aangepast.

- **Verwijzing artikel 50 naar Decreet XXX.** De VREG merkt een foutieve verwijzing naar het Decreet XXX aan in artikel 50.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. De foutieve verwijzing wordt gecorrigeerd in het voorontwerp van besluit.

- **Benaming titel en procedure van geschillenregeling door VREG.** De VREG geeft aan dat het aangewezen is om titel 5 van het voorontwerp van besluit te hernoemen naar *geschillenbeslechting door de VREG* om meer duidelijkheid te scheppen over de inhoud ervan. Bovendien stelt de VREG ook een herformulering voor wat betreft artikel 51 §1 van het voorontwerp van besluit, aangezien de omvang van de bevoegdheid van de VREG inzake geschillenbeslechting bepaald is op decretaal niveau. Het komt de Vlaamse Regering enkel toe de procedure voor de beslechting van het geschil te regelen.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. De gesuggereerde bewoordingen van de VREG worden overgenomen in het voorontwerp van besluit.

- **Technisch reglement.** De VREG suggereert een herformulering omtrent artikel 51 §1 derde lid over het technisch reglement, om duidelijk te stellen dat het hier enkel gaat over klachten bedoeld in het eerste lid van §1 van dit artikel.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. De gesuggereerde bewoordingen van de VREG worden overgenomen in het voorontwerp van besluit.

- **Onderhandelde nettoegang.** De VREG merkt op dat in artikel 51 van het voorontwerp van besluit de VREG wordt geacht een geschil over de toegang tot een terminal van vloeibaarmaking of een gesloten net voor koolstofdioxide te beslechten. Dit houdt conform artikel 51 §2, derde lid van het voorontwerp van besluit in dat door de VREG beslist wordt om de derdentoeegang af te wijzen,

toe te kennen of toe te kennen onder voorwaarden. Volgens de VREG lijkt dit echter in strijd met het concept van onderhandelde toegang, vooropgesteld voor de rechtsfiguren omtrent terminal van vloeibaarmaking en gesloten net voor koolstofdioxide.

Aan deze opmerking wordt geen gevolg gegeven. Op basis van artikel 60 §1 van het Decreet betreffende de Diepe Ondergrond¹ ontstaat namelijk een gelijkaardige situatie, waarbij de Vlaamse Regering een geschillenbeslechtsprocedure uitwerkt met inbegrip van een onafhankelijk van de partijen staande autoriteit die toegang heeft tot alle relevante informatie, om geschillen over de toegang tot transportnetwerken en opslaglocaties op een doeltreffende wijze te beslechten. Artikel 14/25 e.v. van het bijhorende Uitvoeringsbesluit² bepaalt de verdere geschillenbeslechtsprocedure.

- **Inwerkingtreding.** Ten slotte merkt de VREG op dat in artikel 68 van het voorontwerp van besluit bepaalde verwijzingen naar bepalingen van het decreet niet meer kloppen. De VREG raadt aan om deze verwijzingen te corrigeren.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. De verwijzingen in artikel 68 van het voorontwerp van besluit worden nagekeken en gecorrigeerd.

B. ADVIES VAN DE MINARAAD

Bij brief van 11 januari 2024, die gaat als bijlage 3, meldde de Minaraad dat het beslist heeft om niet in te gaan op het adviesvraag over dit voorontwerp van besluit.

C. ADVIES VAN DE SERV

Bij brief van 22 januari 2024 meldde de SERV per brief, die gaat als bijlage 4, dat de sociale partners beslist hadden om niet in te gaan op de adviesaanvraag.

3 WIJZIGINGEN AAN HET ONTWERPBESLUIT

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

In het ontwerp van besluit werden volgende wijzigingen aangebracht:

- In ARTIKEL 12 werd toegevoegd dat de kandidaat-beheerder moet beschikken over een statutaire zetel, zoals bedoeld in artikel 2:4 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, die gevestigd is in een lidstaat die deel uitmaakt van de EER.
- Titel afdeling 2 en onderafdeling 1 van afdeling 2 (onder Titel 2, Hoofdstuk 1) werd aangepast naar aanleiding van advies van de VREG. De term *aanwijzing* werd in beide titels aangepast naar *aanwijzingsprocedure*.

---

¹ Decreet betreffende de diepe ondergrond van 8 mei 2009, *B.S.06/07/2009*, laatst gewijzigd door Decreet tot wijziging van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond, wat betreft het invoegen van een hoofdstuk over het opsporen en het winnen van aardwarmte en een hoofdstuk over een structuurvisie inzake de diepe ondergrond van 25 maart 2016, *B.S.06/05/2016*.

² Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond en tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft het bepalen van de nadere regels voor het opsporen en het winnen van aardwarmte en voor het opmaken van een structuurvisie inzake de diepe ondergrond, en tot wijziging van diverse besluiten, *B.S.15/12/2016*.

- In ARTIKEL 14 werd toegevoegd dat het opstarten van de procedure tot aanwijzing van een beheerder van een lokale cluster door de minister wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad met een aankondiging. Verder is het artikel opgedeeld in paragrafen.
- In ARTIKEL 20 werden de termen *in ieder geval* aangepast naar *van rechtswege*, naar aanleiding van advies van de VREG. Daarnaast werd toegevoegd dat de Vlaamse Regering beslist tot beëindiging van de aanwijzing van de beheerder van een lokale cluster als de beheerder niet meer voldoet aan de ontvlechtigingsvoorwaarden.
- In ARTIKEL 21 wordt de term *herroepen* vervangen door *beëindigen*. Daarnaast wordt de derde beëindigingsgrond omtrent het verlies van de persoonlijke of zakelijke rechten over de infrastructuur van de lokale cluster, verwijderd.
- In ARTIKEL 35 werd toegevoegd dat de kandidaat-beheerder moet beschikken over een statutaire zetel, zoals bedoeld in artikel 2:4 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, die gevestigd is in een lidstaat die deel uitmaakt van de EER.
- Titel afdeling 2 en onderafdeling 1 van afdeling 2 (onder Titel 3, Hoofdstuk 1) werd aangepast naar aanleiding van advies van de VREG. De term *aanwijzing* werd in beide titels aangepast naar *aanwijzingsprocedure*.
- In ARTIKEL 37 werd toegevoegd dat het opstarten van de procedure tot aanwijzing van een beheerder van het vervoersnetwerk door de minister wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad met een aankondiging. Verder is het artikel opgedeeld in paragrafen.
- In ARTIKEL 43 werden de termen *in ieder geval* aangepast naar *van rechtswege*, naar aanleiding van advies van de VREG. Daarnaast werd toegevoegd dat de Vlaamse Regering beslist tot beëindiging van de aanwijzing van de beheerder van het vervoersnetwerk als de beheerder niet meer voldoet aan de ontvlechtigingsvoorwaarden.
- In ARTIKEL 44 werd de term *herroepen* vervangen door *beëindigen*. Daarnaast werd de derde beëindigingsgrond omtrent het verlies van de persoonlijke of zakelijke rechten over de infrastructuur van de lokale cluster, verwijderd.
- In ARTIKEL 49 werd de term *een gesloten industrieel net voor koolstofdioxide* verwijderd.
- De titel van Titel 5 werd aangepast naar *geschillenbeslechting door de VREG* naar aanleiding van het advies van de VREG.
- In ARTIKEL 50 werd een foutieve verwijzing naar een bepaling van het decreet aangepast.
- ARTIKEL 51 werd naar aanleiding van advies van de VREG, herschreven. Daarnaast werd een foutieve verwijzing naar een bepaling van het decreet, rechtgezet.
- In ARTIKEL 68 werden de verwijzingen naar artikels van het decreet gecorrigeerd.

4 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het voorontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een budgettaire impact hebben op de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Er werden aan het voorontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het voorontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lopende processen en activiteiten van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het voorontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale en provinciale besturen.

5 VERDER TRAJECT

Na tweede principiële goedkeuring volgt de adviesaanvraag bij de Raad van State.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. Ontwerp van besluit betreffende het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest.
2. Advies van de VREG d.d. 1 februari 2024.
3. Brief Minaraad d.d. 11 februari 2024.
4. Brief SERV d.d. 22 februari 2024.